

KÚRIA

Bfv.II.1789/2014/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. június 4. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt indult büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szolnoki Járásbíróság 4.B.850/2011/42. számú ítéletét és a Szolnoki Törvényszék 1.Bf.527/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Szolnoki Járásbíróság a 2013. március 25-én kihirdetett, 4.B.850/2011/42. számú ítéletével az I. rendű terheltet az 1978. évi IV. törvény 187.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő közúti baleset okozásának vétsége miatt 425 000.- forint pénzbüntetésre és 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés napi tételeinek számát 170 napban, az egy napi tétel összegét 2500.- forintban állapította meg. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatása, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselése felől.

A Szolnoki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.527/2013/5. számú, 2014. február 19. napján jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta az I. rendű terhelt cselekményét a Btk. 235.§ (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontjának I. fordulata szerint minősítette, a pénzbüntetés egy napi tétele összegének 1500.- forintra történő mérséklésével a pénzbüntetés mértékét 255.000.- forintban állapította meg.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője - tartalma szerint a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontjára alapított - felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, melyben azt sérelmezte, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a büntetőjog szabályainak megsértése miatt került sor.

Az indítvány szerint a másodfokú bíróság helytelenül vont következtetést arra, hogy a terhelt által megszegett közlekedési szabálysértések és a bekövetkezett baleset között közvetlen ok-okozati összefüggés állt fenn. A védő által kifejtettek értelmében sem a záróvonal átlépése, sem a megengedett sebesség túllépése, sem pedig a közvetlenül a kijelölt gyalogátkelőhely előtti előzés nem hozható ok-okozati összefüggésbe a balesettel. Érvelése szerint a terhelt olyan időpontban és olyan távolságból kezdte meg a járműve fékezését, amikor számára még nem volt észlelhető az úttesten felfestett záróvonal és ebben a helyzetben az adott távolságból lassító fékezéssel sem volt meg a reális lehetősége, még 50 km/h óra sebesség esetén sem, hogy a megkezdett előzést félbeszakítsa, és a jobb oldali forgalmi sávba visszatérjen ahogyan arra sem, hogy az ütközési pont előtt megálljon. A főútvonalon, elsőbbségi helyzetben haladó terhelt az előzést még szabályosan kezdte meg, amikor objektíve észlelhetővé vált számára a záróvonal, azt megelőzően a veszélyhelyzet már kialakult, arra az I. rendű terhelt késedelem nélkül reagált, fékezéssel és kormányzással próbálta az ütközést elkerülni, ez azonban nem vezetett eredményre. Előzni tilos jelzésű tábla nem került kihelyezésre, a záróvonal pedig önmagában nem jelent előzési tilalmat. Az I. rendű terhelt amennyiben 50 km/h-ás sebességgel haladt volna ugyanakkor és ugyanott, vészfékezéssel még megállíthatta volna járművét az ütközési pont előtt, lassító fékezéssel azonban már nem. Az I. rendű terhelt néhány méterrel túlhaladt a kijelölt gyalogos átkelőhelyen, az ütközés pedig olyan ponton következett be, ahol előzési tilalom nem volt. Mindezek alapján az I. rendű terheltet büntetőjogi felelősség nem terheli, a baleset bekövetkezéséért kizárólag a II. rendű terhelt tehető felelőssé, aki nem adta meg az elsőbbséget az I. rendű terheltnek.

A Legfőbb Ügyészség BF.2053/2014. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn. A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a KRESZ 34.§ (8) bekezdés a) pontjában és a 26.§ (1) bekezdés ad) pontjában foglalt szabályok megszegése nem állt okozati összefüggésben a baleset eredményével. A kijelölt gyalogos átkelőhelyen és közvetlenül a kijelölt gyalogos átkelőhely előtti előzés tilalmát előíró rendelkezés az ott áthaladó gyalogosok életének, testi épségének megóvását, az úttesten történő áthaladását biztosítja, ezért annak nem célja a gyalogos átkelőhely után kialakított útkereszteződésben közlekedő járművek biztonságos forgalmának szolgálata. A Legfőbb Ügyészség

helyesnek ítélte meg a védő azon okfejtését is, miszerint a sebesség túllépés sem áll okozati összefüggésben a bekövetkezett balesettel. Indokai szerint ugyanis az I. rendű terhelt abban az esetben sem tudta volna lassító fékezéssel megállítani járművét a későbbi ütközési pont előtt, amikor a II. rendű terhelt megkezdte a T. útra történő behaladását, ha nem lépte volna túl az 50 km/h-ás megengedett sebességet. Másfelől azonban a Legfőbb Ügyészség tévesnek ítélte meg a védő záróvonal észlelhetőségével kapcsolatos észrevételeit, illetve azon okfejtését, miszerint a záróvonal önmagában, „előzni tilos” jelzőtábla kihelyezése hiányában, nem jelent előzési tilalmat. E körben kifejtett álláspontja szerint a gyalogos átkelőhely útburkolati jele, valamint a záróvonal olyan távolságból volt észlelhető az I. rendű terhelt haladási iránya szerinti bal oldali forgalmi sávban haladva, hogy mind az 50 km/h, mind pedig a tényleges 95-97 km/h haladási sebesség alkalmazása esetén az I. rendű terheltnek lehetősége lett volna a későbbi ütközési pont előtt az előzés folytatásáról lemondani, és lassító fékezéssel visszatérni az úttest menetiránya szerinti jobb oldali forgalmi sávjába, a B. Cs. által vezetett kistehergépkocsi mögé.

A védő az iratok tanúsága szerint a Legfőbb Ügyészség indítványát és az észrevételezés lehetőségére szóló felhívást 2015. április 13. napján vette kézhez. Arra azonban a Be. 422.§ (4) bekezdésében írt határidő - április 28. napján történő - lejártát követően, 2015. április 29-én adta postára észrevételét, ami elkéssett. A felülvizsgálati indítvány az alábbiak szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását a másodfokú bíróság lényegét tekintve az alábbiakkal egészítette ki:

- Az I. rendű terhelt haladási irányából az ütközés pontjáig a 32. számú másodrendű főútvonal szolnoki szakasza a T. úti felüljáró tetejétől mind az ütközési pontig, mind azt követően egyenes vonalvezetésű és akadálytalanul belátható.
- Az I. rendű terhelt, a B. Cs. által vezetett kistehergépkocsi előzését a kereszteződés előtt a későbbi ütközési ponttól minimum 122,7 m-re, egyenes útszakaszon kezdte meg. Amennyiben az I. rendű terhelt által vezetett személygépkocsi haladási sebessége az útvonalra megengedett 50 km/h sebességű, akkor az előtte 45 km/h folyamatos sebességgel haladó Mitsubishi típusú terepjáró előzéséhez 40,2 másodperc és 558 m hosszú út lett volna szükséges.
- A záróvonal a gyalogos átkelőhely után, a V. utca torkolatától Ú. utca irányába is folytatódik.
- Az ütközési pont előtt felfestett gyalogos átkelőhely az I.

rendű terhelt haladási irányából minimálisan 136,4-211,3 méter távolságból észlelhető, míg a gyalogos átkelőhely előtt felfestett záróvonal dinamikus körülmények között, minimálisan 23,5-84,8 méter közötti távolságból észlelhető.

- Amikor az I. rendű terhelt felismerte a veszélyhelyzetet és elhatározta járműve fékezését (reakciópont) akkor a számára megengedett 50 km/h -ás haladási sebességről vészfékezéssel még megállíthatta volna a járművet az ütközési pont előtt, lassító fékezéssel azonban már nem.
- Az I. rendű terhelt szabályszegéseire nézve mellőzte a KRESZ 3.§ (1) bekezdés c) pontjának megszegésére vonatkozó megállapítást, helyette megállapította, hogy az I. rendű terhelt a balesettel közvetlen okozati összefüggésben megszegte a KRESZ 18.§ (1) bekezdés c) pontját, a 26.§ (1) bekezdés ad) pontját és a 34.§ (8) bekezdés a) pontját.

A Kúria is osztotta azon védői és legfőbb ügyészi álláspontot, miszerint a KRESZ 34.§ (8) bekezdés a) pontjában foglalt szabály megsértése nem állt még csak közvetetten sem ok-okozati összefüggésben a bekövetkezett ütközéssel. A gyalogosok életének, testi épségének megóvását, az úttesten történő biztonságos áthaladását biztosító rendelkezésnek nincs kihatása az útkereszteződésben közlekedő járművek biztonságos forgalmára. Kétséggkívül ezen egy szabály betartása esetén sem következett volna be a baleset, azonban az útkereszteződésben közlekedő járművek biztonságos áthaladását a gyalogos átkelőhely előtt induló és az azután is folytatódó záróvonal volt hivatott biztosítani, nem pedig a gyalogos átkelőhely.

Ugyanakkor az I. rendű terhelt egy egyenes vonalvezetésű és akadálytalanul belátható útszakaszon közlekedett, ahol a záróvonal a haladási irányából dinamikus körülmények között minimálisan 23,5-84,8 méter közötti, olyan távolságból volt észlelhető, hogy a megengedett 50 km/h haladási sebesség mellett lehetősége lett volna lassító fékezéssel visszatérni a megelőzni kívánt gépkocsi mögé, az úttest menetiránya szerinti jobb oldali, saját forgalmi sávjába, elkerülve ezzel az ütközést (elsőfokú ítélet 13. oldal 1. bekezdés). Ennek a manővernek a keresztülvitelét azonban az I. rendű terhelt által vezetett jármű tényleges, 95-97 km/h-ás haladási sebessége nem tette lehetővé. A záróvonal 23,5 méter távolságról történő észlelése esetén a gépkocsira ható oldalgyorsulások a visszasorolást nem tették keresztülvihetővé, még a 84,8 méter távolságról való észlelés esetén csak vészfékezéssel, majd a jármű gyorsításával és egyidejű jobbra kormányzásával lett volna a sávváltás végrehajtható. (2013. február 20-án kelt igazságügyi közlekedési szakértői vélemény 5. oldal, elsőfokú iratok 40. sorszám alatt) Mindebből következően a záróvonal

átlépése és a sebességkorlát figyelmen kívül hagyása együttesen vezetett ahhoz, hogy az I. rendű terhelt nem tért vissza a menetirány szerinti jobb oldalra, és abban a sávban közlekedett, ahová a II. rendű terhelt - szabálysértő közlekedési magatartására visszavezethetően - eléje kihajtott. Erre figyelemmel a Kúria nem osztotta a Legfőbb Ügyészségnek a sebesség túllépés körében kifejtett azon álláspontját, miszerint az nem állt okozati összefüggésben a baleset bekövetkezésével.

Szemben a védő által kifejtettekkel, a záróvonal két, (haladási irányonként egy-egy) ellentétes irányú forgalmi sáv közötti felfestése egyben előzési tilalmat is jelent, hiszen a záróvonalat sem átlépni, sem érinteni nem szabad. Értelemszerűen ez a rendelkezés a menetirány szerinti jobb oldali sáv elhagyását tilalmazza, nem pedig a szabálytalan előzésből való visszatérést. A záróvonal a gyalogos átkelőhely után is folytatódott, annak felfestése egyértelműen a kereszteződésben közlekedő járműforgalom biztonságát volt hivatott szolgálni, azzal, hogy a sáv átlépésének tilalmával egyben az előzés lehetőségét is kizárta. Az I. rendű terhelt a záróvonal ellenére nem hagyott fel az előzéssel, és erre az ütközés bekövetkezése előtt, a sebességkorlát jelentős túllépése miatt már nem is volt lehetősége.

Ezért az I. rendű terhelt a KRESZ 18.§ (1) bekezdés c) pontjában és a 26.§ (1) bekezdés ad) pontjában foglalt rendelkezések megszegésével maga is felróható módon közrehatott az ütközés bekövetkezésében, e két szabály megsértése közvetlen ok-okozati összefüggésben volt a baleset bekövetkezésével.

Az I. rendű terhelt csak abban az esetben mentesülhetne a felelősség alól, ha arra merült volna fel adat, hogy a rá vonatkozó szabályok betartása mellett is bekövetkezett volna az ütközés, illetve hogy a szabályszegések és a baleset között nincs oksági kapcsolat.

Márpedig a fent kifejtettek szerint abban az esetben, ha az I. rendű terhelt nem lépi túl a megengedett sebességet és a záróvonal észlelésekor visszatér a menetiránya szerinti jobb oldali sávba, akkor a II. rendű terhelt akadálytalanul kikanyarodhatott volna a menetiránya szerinti jobb oldalra és az ütközés elmarad.

Mindezek alapján az első- és a másodfokú bíróság is helytállóan vont következtetést arra, miszerint a terhelt szabályszegő magatartásával ok-okozati összefüggésben állt a baleset bekövetkezése.

A kifejtettekből következően az I.r. terhelt büntetőjogi felelőssége megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül került sor.

A Kúria - a Be. 424.§ (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva - a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot - miután olyan eljárási szabálysértést sem észlelt, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján köteles - hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3.§ (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416.§ (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418.§ (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421.§ (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2015. június 4.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Jávori Tünde s.k.
előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
Bné